

MŪSŲ Lietuva

Journal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSABLE

Dr. José Ferreira Carrato

SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS

A D R E S A S:

AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO

ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR. \$3,00

NR: 485 (43)

SÃO PAULO — BRASIL — 1958 M. SPALIO MĖN. — OUTUBRO 25 D.

XI METAI

Baltų Taryba Svarstė Aktualių Klausimus

FOSTER DULLES VATIKANE IR FORMOZOJE

RUOŠIASI POPIEŽIAUS RINKIMAMS

(E) Baltų Taryba spalio 8 d. buvo susirinkusi posėdžio šį kartą Reutlingene, VLIKo VT būstinėje Pirmininkavo VTKas J. Glemža. Iš lietuvių dalyvavo taip pat Baltų Tarybos generalinis sekretorius Dr. P. Karvelis.

Pirmiausia buvo peržvelgta tarptautinės politikos padėtis, atsižvelgiant į atskirus įvykius kiek jie gali turėti tiesiogines ar netiesiogines reikšmes Baltijos tautų reikalui. Nutarta artimiausiu metu susišinoti su ka kurių Vakarų valstybių institucijomis, tikslu išsiaiškinti, koks dabar nusistatymas mūsų kraštų atžvilgiu.

Buvo tęsiamos diskusijos dėl pabaltiečių dalyvavimo ACEN (Avergųjų Europos Tautų) organizacijoje, ypač jos delegatūroje Bonnoje. Šio mėnesio pabaigoje Bonnoje įvykis ACENo atstovybės posėdis, kuriame bus ir kai kurių valdomųjų organų rinkimai Pabal-

tiečiai pageidauja, kad jų svoris toje organizacijoje sustiprėtų.

Diskusijose taip pat buvo paliestas Tarptautinio komiteto krikšč. kultūrai ginti ir jo Pabaltijo sekcijos veikimas, kuris, esant daugiau priemonių, galėtų ir Pabaltijo reikalams daugiau patarnauti. (Spalio 14 d toji organizacija, kaip jau pranešta, ruošė viešas pasikaitas Bonnos universitete Baltijos jūros klausimais.)

Kai dėl numatyto steigti «Pabaltijo instituto» Lietuvos, Latvijos ir Estijos dabarties būklei tirti, nusistatyta, kad į jo pagrindinį (vadovaujamą) sąstatą įeitų iš kiekvienos tautybės po du akademiku (teisininkai, istorikai, ekonomistai ir kt.) Institutas, savaime aišku, negalėtų apsieiti be oficialių ir pusiauoficialių Vokietijos institucijų paramos su kuriomis Baltų Tarybai, kaip steigėjai, tad ir teks tartis.

Popežiaus mirties atgarsys pasaulyje rodo kokios yra didelės Katalikų Bažnyčios jėga ir itaka pasaulyje. Didžioji pasaulio spauda pirmuose puslapiuose talpina žinias, komentarus straipsnius apie velionį popiežių ir spėjimus, kas bus didžiojo Popežiaus Pijaus XII įpėdinis. Net ir komunistinių kraštų spauda, nors ir savotiškai komentuoja, irgi daug rašo apie mirusį popiežių.

Egzekvijose už popiežių dalyvavo 53 kraštų jų tarpe ir Lietuvos, atstovai. Vieni kraštai buvo atstovaujami prie Vatikano esančių pasiuntinybių. Kiti atsiuntė specialias delegacijas. Pavyzdžiui Šiaurės Amerikos skaitlingai delegacijai vadovavo pats užsienio reikalų ministeris sekretorius Foster Dulles. Brazilijai atstovauti vyriausybė pasiuntė krašto apsaugos ministrą gen. Lott. Labai skaitlingos delegacijos buvo Europos.

Vatikana yra susirinkę visi kardinolai, išskiriant Vengrijos ir Jugoslavijos kuriems iš savo kraštų išvykti komunistai leidimo nedavė. Buvo gandy, kad Vengrijos kardinolas Minsenty gausias leidimą. Kardino'o išvažiavimo reikalu rūpinosi Amerikos atstovybės žmonės. Eet vengrų komunistinė vyriausybė atsiskakė derėtis. Vienintėlis kardinolas iš anapus geležinės uždangos yra Lenkijos kardinolas visins kis Atvykęs Romon spaudos atstovams jokių pareiškimų nedavė.

Su juo kartu atvyko vienas lenkų katalikų politinės partijos vadų Somma.

Kaip pranešama, šio politiko uždavinys esąs įtikinti Vatikana nutraukti santykius su lenkų egziline, ir užmegs ti santykius su Gomulkos vyriausybe. Tačiau šiuo metu, kol nėra išrinkto popiežiaus, apie šitokius pakeitimus niekas negalvoja. Tai yra labai jautrus klausimas kuris jei bus svarstomas, bus svarstomas su dideliu atsargumu.

Popežiaus rinkimai prasidės šį sekmadienį, 25 d spalio, apie 12 valandų. Tai yra kad ši s savaitės metu popiežiaus bus išrinktas, nes yra stiprių kandidatų kuriems pavyks su rinkti reikalingus du trečdalius ir dar du kardinolų balsus.

FORMOZA ANTRASIS MUNCHENAS?

Amerikos užsienio reikalų ministeris Foster Dulles iš Vatikano nuskrido į Formozą tartis su nacionalistinės Kinijos vadais. Reikalas įten vykti buvo svarbus, nes komunistai savo pasižadėjimo-dar dvi savaites pratęsti paliaubas neišlaikė. Tam tikrais jiems žinomais išskaičiavimais vėl atidarė ginklų ugnį į Quemoy ir Matsu salas. Kaip ilgai apšaudymas tęsis - priklausys nuo komunistų interesų.

Amerikos planas buvo sustabdyti mūsų Quemoy ir Matsu salas nuginkluoti. Prie to buvo norima prieiti palaipsniui. Eet visus planus sumaišė komunistų staigus paliaubų nutraukimas. Š Amerikos diplomatai atrodo, bet kokios kaina nori išvengti platesniu mastu ginkluoto susirėmo. Jų nuolaidos pavojingos.

Kitokio nusistatymo yra Formozos vyriausybė. Ji nori, kad Foster Dulles aiškiai pasisakytų savo politinę liniją, bet ne tūpiloty apie komunistus. Chan Cai-Chec net buvo pagrasinęs pradėti tiesiogines derybas su komunistais.

Nėra abejonės, kad Vašingtonui ne tiek svarbu nacionalistinės Kinijos žmonių likimas, kiek pati Formozos salos strateginė reikšmė. Formozos perleidimas komunistams, susilpnintų vakariečių frontą. Todėl bet kokia kaina Amerika Formozą nori išlaikyti nacionalistų kiniečių rankose.

Foster Dulles ir Chan Cai-Chec susitikę tarėsi kaip reaguoti prieš komunistus.

Politiniai stebėtojai sako, kad Formozos vyriausybė nori aiškesnio Amerikos apsišprendimo ir griežtesnio pasipriešinimo. Bet amerikona nori taikos keliu rasti išeitį.

Kitaip sakant amerikona yra pasiryžę «garbingomis sąlygomis» susitaikyti su komunistais. Paprastai tokiais atvejais išeina laimėtojai komunistai.

Žinomas prancūzų politikas George Bidault, kuris užsienio politikos klausimais yra didelis autoritetas įspėja, kad Formozoje gali pasikartoti antrasis Munchenas, kur susitarimas buvo palankus Hitleriui. Gi Formozos reikalai amerikona padarytų didelių nuolaidų komunistams.

Komunistai matydami amerikony pasiryžimą bet kokia kaina tartis, su amerikona is žaidžia.

Formozą šiandien galima priskirti prie kitų neišpaujujamų klausimų, kaip Vakarų Vokietijos suvienijimo, laisvo demokratiško gyvenimo atstatymas satelitinuose ir pavergtuose kraštuose ir t.t.

Tai labai gražūs norai, bet gyvenimas eina savo keliu. Komunistų patrankos nutils ir bus sukaltami kai prieš jų patrankas bus pastatytos laisvo pasaulio patrankos.

Nors karo vysi vengia ir bijo, bet vargu bus galima išvengti.

Lapkričio pradžioje Amerikoje bus renkamas ketvirtas dalis parlamento Amerikos parlamentas kas metai yra atnaujinamas. Ten yra dvi didžiulės partijos demokratiai ir respublikonai. Paskutiniiais ke liolika metų valstybės vairą savo rankose yra turėję demokratiai.

Šiuo metu vyriausybė su prezidentu Eisenhoweriu priekyje yra respublikonų. Bet ateinančiuose rinkimuose beveik tikra, kad demokratiai laimės.

1960 m bus prezidento rinkimai. Respublikonai išstitys dabartinį vice prezidentą Nixon. Demokratiai tarp kitų kandidatų galvoja ir apie Nelson Rockefeller.

Bolivijoje susektas šamokslas vyriausybei nuversti. Pas šamokslininkus rasta nemažas ginklų ir sprogstamos medžiagos.

Paranos kavos augintojai susilaikė nuo «produkcijos žygio» Rio de Janeiro. Visi keliai buvo apstatyti kariuomene. Ūkininkai nori, kad būtų pakelta kavos kaina ir iš viso kad vyriausybė daugiau dėmesio į žemės ūkį kreiptų. Finansų ministerio kariuomenės panaudojimą prieš ūkį ninkų žygį į krašto sostinę, susilaukė didelio atgarsio visame krašte. Ministerio politiką smerkė parlamentai, š natoriai. Tai esą prieš konstitucijos nuostatus.

(E) Pliušo ir šilko audinių fabrikas Viliampolėje šiems metams pagamins apie 6 milijonus metrų audinių. Sekančiais metais pagal liaudies ūkio tarybos pateiktus uždavinius, fabrikas turėsias pagaminti 40% daugiau, o 1960 metais numatyta pagaminti 11 milijonų metrų. Fabrike šiuo metu dirba apie 300 mechaniniu audimo staklių. Ateityje numatoma kas mėnesį įvesti rikiuotėn dar po 20-25 stakles. 275 staklės bus automatinės, kurių Lietuvos šilko pramonė iki šiol dar neturėjusi.

(E) Vilniaus kailininkai apmoko Estijos ir Kazachstanu kailininkus, pranešė Vilniaus rašytojas Vilniaus Vito vardo kailių fabriki esą pasistatyti nauji skyriai. Pradėta gaminti trijų naujų rūšių produkcija.

(E) Lietuvių kalbos klausimai buvo paliesti Tarptautiniame slavistų kongrese Maskvoje. Iš Lietuvos į jį buvo nuvykę kalbininkai ir literatai K. Korsakas, J. Krupas, K. Ulvydas, K. Doveika, J. Lankutis, A. Jonynas, J. Palionis, Z. Zinkevičius, J. Kazlauskas ir kt. Tame kongrese ne mažas dėmesys buvo skiriamas baltų ir slavų kalbų santykių klausimams. Ypač rusų kalbininkai pastaraisiais metais suskato ištirti tų santykių raidą ir kartu stengiasi įrodyti baltų-slavų kalbų giminingumą. Dar prieš kongreso pradžią buvo išspausdinti kai kurie referatai, jų tarpe V. Mažiulio apie seniausias baltų ir slavų kalbų santykius.

(E) 18.000 tonų statybinio ir kitokio gipso galėsias per metus pagaminti naujai pastatomas Šiaulių statybinis medžiagų kombinato gipso skyrius. Šių metų pabaigoje bus paleistas į darbą dolomitų skaldos geležbetoninėms statyboms.

(E) Sustiprėjo spaudimas kukurūzams auginti. Kompartijos centro komitetas ir ministrių taryba bendrame nutarime pareižoja kolūkius ir tarybinius ūkius padidinti kukurūzų pasėlių plotus. Nors Lietuvos sąlygoms kukurūzai ne labai tinka, keletą metų kolūkiečiai jų visai kratedi, bet sovietinė valdžia dabar griežčiau spiria kad kukurūzams, pagal Maskvos nurodymus, būtų pavesti didesni plotai. Partijos ir vyriausybės nutarime daromi priekaištai eilei rajonų, kur kukurūzų auginimas esąs apleistas. Be to pripažįstama, kad daug kur esą gaunami maži derliai. Nutarime nedviprasmiškai pasikėsinama ir į kolūkiečių nuosavus sklypus, kurie girdi, gerai patrešti duosią gerą kukurūzų derlių. Kukurūzų reikalui mobilizuojami taip pat ir komjaunuoliai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba pasiskirstė pareigomis

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba savo 1958 m. rugsėjo mėnesio 22-27 d d. posėdyje pasiskirstė pareigomis šitaip:

Pirmininkas - Jonas Matulionis, Vice pirmininkas - Vytautas Meilus, Kultūros Tarybos pirmininkas Juozas Kraliauskas, Iždininkas - Dr. Juozas Sungaila, Sekretorius - Kęstutis Grigaitis.

Valdyba PLB Seimo yra išrinkta penkeriems metams. Valdyba padarė nutarimą, kad pareigomis pasiskirstoma kas metai.

Valdybos būstinės adresas: Jonas Matulionis, 121 Beatrice St., Toronto, Ont., Canada.

(E) Be vizos leis važinėti ir turistinėms pabėgėlių pasus VLIKo Vykđ. Taryba, PLB Vokietijos Krašto Valdyba, Baltų Taryba ir kiti veiksniai yra darę eilę žygių Europos

Tarybos ir atskirų valstybių institucijose kad pabėgėliatrentiniai turintieji vadinamasis «Londono pasus» ar tolygius tarptautiniai priėmimus dokumentus galėtų lygiai su kitais Europos kraštų gyventojais be vizos važinėti iš vieno krašto į kitą. E.ZD pranešimu, Europos Tarybos specialioji komisija, neseniai posėdžiavusi Den Haag JT komisariui pabėgėlių reikalams dalyvaujant, nutarė vizas panaikinti ir pabėgėliams. Be vizos bus galima įvažiuoti trimis mėnesiams. Tačiau ieškantieji kitame krašte darbo ir toliau turėti vizą. Nuo kuomet tie pertvarkymai pradės praktiškai veikti, dar nepaskelbta - Europos lietuvių su pasitarimu sutiktą žinią, be to, rodo kad kartais nereikia vengti ir ilgų pastangų, kol pasiekama vaisių.

(E) Pabaltiečiai dalyvavo Tarptautinio Laisvųjų Profesinių Sąjungų Centro Egzilėje suruoštuose kursuose Niederpoecking, Bavarijoje (nuo rugsejo 21 iki spalio 4 d.). Kursai vyko vokiečių prof. sąjungų centro išlikimoje kurįs būstinėje. Jie buvo skiriamai jauniems profesiniam sąjungininkams ir darbuotojams. Kursų temos buvo įvairios: apie profesines sąjungas apskritai ir jų reikšmę egzilėje, apie skirtumus tarp laisvųjų profesinių sąjungų ir padėtis už geležinės uždangos, apie komunizmą ir darbininkų luomą, apie kraštus už geležinės uždangos, apie Vokietijos santvarką ir kitomis temomis. Į kursų pabaigą, centro kviečiamas, buvo nuvykęs su pasikaitomis ir Lietuvių profesinių sąjungų grupės egzilėje atstovas J. Glemža.

Ryšium su Popežiaus Pijaus mirtimi VLIKo Vykdomoji Taryba pasiuntė Kardinolų kolegijai Vatikane užuojautos telegramą.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Lietuvos Komunistai Švenčia Nesama Sukaktį

Dirbtinai suklijuota partijos istorija

Lietuvos komunistų partija jau kuris laikas veda plačią propagandą partijos tariamai 40 metų sukaktį paminėti. Šimtuose paskaityt ir straipsnių aiškinama masėms tos sukakties reikšmė, o darbininkai, kaip tokiais atvejais įprasta, skatinami sukakties garbei spartinti darbą, išieisti kuo daugiau produkcijos, viršyti planus.

Vienas Eltos bendradarbių, pats anuos laikus pergyvenęs ir įvykius iš arti stebėjęs, dar pasirausė senuose komunistų spaudos komplektuose ir rado dokumentinius įrodymus, kad anais 1918 metais, taigi prieš 40 metų, Lietuvos komunistų partijos iš viso dar nebuvo, tad ir jokiai sukaktiai nėra pagrindo.

Komunistų laikraštyje «Balse» (24 nr) žinomas Lietuvos komunistų veikėjas Zigmas Angarietis - Aleksa 1928 metais t. k. rašė:

«1918 metais Lietuvos komunistų partija, dar neegyvavo, bet jau centro komitetas ryšius turėjo su atskirai veikiančiais Lietuvoje komunistais. Tokių rugpjūčio mėn. įvyko pasitarimas.»

Z Angarietis ne bet kas, o vienas iš Lkp kūrėjų ir stambiausių šulų; jei jis 1928 metais tvirtino, kad 19 metų atgal dar jokios Lkp nebuvo, tai galima jam tikėti. Buvo vienas kitas simpatizuojantis komunistui tai ir viskas. Kaip šian dien, taip ir anais laikais komunizmas lietuvių tautai buvo perdėm svetimas. Tik kai jau iš Rusijos pradėjo atvykti bolševikiniai agentai, anot komunistinės spaudos «profesiniai revoliucionieriai», šiaip taip susiklijavo komunistinė organizacija, bet jau kiek vėliau, ir be plačių masių dalyvavimo.

Būdinga, kad ir pirmasis Lkp centras susidarė visai ne Lietuvoje, bet rusų valdomose srityse už Lietuvos anuo metų sienų. Tik vėliau «centras» peršėlė į Lietuvą ir pagal Rusijos bolševikų centro nurodymus ėmė tvirti «vyriausybę». Pagrindinis «manifestas» buvo «suderintas Maskvoje» kas matyti iš tokio Di menšteino prisipažinimo komunistų «Priekalo» 1937 m. 243 pusl:

«Paskirtas Lietuvos laikinosios revoliucinės darbininkų ir valstiečių vyriausybės nariu, aš iš pradžių atvykau į Dvinską, kur buvo dr. Mickevičius (Kapsukas). Ten aš susipažinau su būsimos mūsų vyriausybės manifesto projektu.

Nepasakosiu smulkmenų, bet aš mačiau, kad ir pas patį Mickevičių buvo (šiuo kiau simu) svyravimų. Pamenu jis tvirtino, kad pagrindinis manifestas nusistatymas buvo suderintas Maskvoje»

Kodėl komunistai taip dirbtinai stengiasi sulipdyti Lkp sukaktį? Todėl, kad nori tuo bent kiek paremti savo kitą dirbtiną anų metų konstrukciją: pirmąją «Tarybinę valdžią». Kaip galėjo raudonoji «valdžia» susidaryti, kai Lietuvoje dar nebuvo nė komunistų partijos? Tai būtų istorinė spraga. Tad ir švenčiama dabar sukaktis, kurios tikrovė nėra.

Bet ir patys komunistai nesutaria net dėl datos kada įvyko «pirmoji» Lietuvos komunistų konferencija. Kaip čia patiekta citata rodo, Z Angarietis mini rugpjūčio mėnesio «pasitarimą». Gi Vilniaus radijas š. m. rugsėjo 14 d. skelbė, kad tai įvykė 1918 m. rugsėjo 15 d. Kai Angarietis 1928 metais kalbėjo tik apie «atsikrę veikiančių pasitarimą», Vilniaus radijo propagandininkai jau kalba Lkp pirmoji konferencija.

Vienas toks istorinis pasitarimas vyko Marijampolės apskr. vieno kaimo mažajam trolejė. Kad tai buvo iš Rusijos atneštas judėjimas, matyti ir iš to, kad pasitarimo dalyviai (anot Vilniaus radijo 1953 m. rugs. 15 d.) nutarė priimti Rusijos kp programą. Čia jau visai aiškiai pasakoma, iš kur vėjas pūtė. Tai buvo svetimasis atneštinis Lietuvai dalykas.

Lietuvos komunistai lietuvių tautoje šaknų neturi. Kaip anuomet, taip ir dabar visi jų manifestai yra Maskvoje derinami», o Lietuvos komunistų veikėjams, vadams bei gyventojų masių, lieka tik «priimti Rusijos programą».



Is Lietuvos pogrindžio i Sibira ir atgal

NESENAI I VAKARUS ATVYKUSIO LIETUVIO PASAKOJIMAI

(tąsa)

Pirmasis kalinių streikas pas mus.

Kai laisvės nematyti, kai ei na metai po metų, kaliniui vis dažniau ateina mintis: gyventi arba mirti, o veržauti už tenka.

Pirmasis masinis stovyklos kalinių streikas pas mus įvyko 1953 m. gegužės mėn. Kalinius vedant iš darbo paaikėjo, kad kareiviai kelis vyrus sumušė sąsargybos būstinėje. Kolonoje kilo pasipiktinimas ir vienas kalinys spiovė viršininkui į veidą. Būrį sus-

tabdė jau prie pat stovyklos ir kaltininką norėjo paimiti į karcerį. Ji užstojo visi kaliniai. Tada sąsargybos viršininkas paleido į koloną visą seriją šūvių ir sužeidė 14 žmonių. Keturi iš jų tapo invalidais, kiti vėliau pasveiko. Rytąjos dieną mūsų stovykla — apie 1400 žmonių — neišėjo į darbą. Tai buvo pas mus pirmas kalinių streikas. Kokių nors žiaurių priemonių čekis tai nesiėmė. Stalinas jau buvo miręs, o be to, iš Maskvos ateidavo neaiškūs gandai.

To streiko pasėkoje pagerėjo maistas ir susilpnėjo režimas. Taip pat išryškėjo, kad



J. Augustaitis - Vaičiūnė

RYTAS

Saulėtekio skaros išdryko,
Ir žvakės užgeso naktų,
O deimantai ryto vainiko
Pabiro ant lapų — rasa apsnigtų.

O psalmių linksmiausių varšos
Pasklydo sapnų pakraščiais...
Nubudusi žemė tik klausos,
Kaip atskrenda gandas pasauliais plačiais.

Gesinsiu aš savo žibintą
Ir tyliai iškelsiu rankas,
Kur jaunas gyvenimas švinta
Uolas palytėjęs granito plikas.

Ir skubinsiu kalnų takeliais
Parnešti aušros spindulių.
Nors eisiu sukruvinta s kelias,
Bet likti pakalnėn nykioj negaliu.



Lietuvos mokyklose numatomas tikras perversmas

(Elta) Jau buvo pakartotinai pranešta apie sovietinių švietimo vadovų pastogas Lietuvoje ir kitose respublikose iš pagrindą pertvarkyti mokyklas ir mokymo programas, siekiant mokinius paruošti gamybai.

Tuo klausimu buvo Lietuvoje jau eilė svarstymų. Ir švietimo ministeris Gedvila «Tiesoje» apie tai pasisakė, pažymėdamas, kas ta kryptimi jau daroma ir kas dar numatoma.

Tuo tarpu iš Maskvos ateina žinios, kurios pradėtu ir dar numatomų reformų svarbumą dar labiau pabrėžia. Sovietinėse respublikose įsakymu, visi mokymo planai, visišvietimo sistema pastatoma aukštyn kojom.

Chruščiovas antroje rugsėjo mėnesio pusėje paskelbė mokyklų reikalais nuostatus, kuriuos patvirtino v sąsąjungini nes kp prezidiumas. Motyvuojant, kad sąjunginės respublikos turi «kultūrinę autonomiją», nuostatai įpareigoja atskiras respublikas mokyklų reformos klausimu paruošti ir išleisti savus potvarkius, žinoma prisilaikant Chruščiovo nurodymų.

O tie nurodymai yra aiškūs ir griežti: visiškai pertvarkyti mokyklas ir jų programas ta prasme, kad mokiniai jau iš jaunų metų dar mokyklas lankydami, būtų apmokinami «gamybiniai». Dar mokyklas lankydami dalis jų turės dirbti dirbtuvėse ir žemės ūkyje. Mokyklas baigę jau tiesiai galės ir turės patekti į fabrikus ir kolchozus.

Jei jau ir pastarais metais baigusiem gimnazijos tipo vi-

durines mokyklas buvo sunku patekti į aukštąsias mokyklas, neatlikus «darbo stažo», tai naujieji Chruščiovo nuostatai yra dar griežtesni. Ateityje kaip taisyklė, visi baigusieji vidurines mokyklas turės eiti tuoj į darbus, be maža be jokių išimčių. Studijuoti dar labiau pasunkės. Maskva skatina studijuoti neakivaizdiniu būdu, nenutraukiant darbo. Bet tai ne mēns ir ne visoms mokol šakoms įmanoma.

Bendro išsilavinimo lygis nepakankamas.

Į Vilniaus radijas rugs. 24 d. pranešė apie Lkp centro komiteto svarstymus «darbo jaunimo» mokymosi klausimais. Pripažįstama, kad bendro lavinimo lygis, neatsitraukiant nuo gamybos, esąs visiškai nepakankamas ir neatitinkas uždavinių, kuriuos iškėlė partija ir vyriausybė, siekdamas pakelti darbininkų klasės bendrąjį išsilavinimą. Kad nereiktų kaltinti pačią sistemą, kaltinami pramonės įmoniu ir įstaigų vedėjai, «kurie nesudaro darbininkams normalių sąlygų mokytis». Dėl to kasmet mažėjas moksleivių skaičius darbo jaunimo mokyklose ir nemaža dalis jų nustoja mokytis mokslo metų eigoje. Bloga esanti šių mokyklų materialinė mokymo bazė. Atrodo keistoka, kad taip nepatenkinamai veikia labiausiai privilegiuotasis mokymo tipas — darbo jaunimo mokyklos.

Kokiu mastu Lietuvoje bus įgyvendinti naujieji Chruščiovo nuostatai ir kokias tai turės pasėkas Lietuvos jaunimo švietimui ir išmokslinimui pa rodvs ateitis argu Lietuvos taryb švietimo vadovai turės pakankamai nugarkaulio ir galimimų pasipriešinti Maskvos eksperimentams, nes jie yra kietai prižiūrimi kp centro komiteto, kuris kaip visa pra eitis rodo aklaai vykdo Maskvos įsakymus. Tariamoji «kultūros autonomija» tėra antpo pierio.

Didesnis darbo elemento įvedimas i mokyklas, žinoma galėtų turėti ir kai kurių teigiamų pasėkų — jei ne tas sovietuose praktikuojamas darbo ir dirbančiojo išnaudojimas. Kai valstybei vyriausiai rūpi turėti pigų darbininką ir paruošti kuo daugiau darbo vergų (pradedant jau nuo mokyklinių vaikų) bendro išsilavinimo lygis, aišku, negalės kilti.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVA»

kaliniai, nežiūrint administracijos pastangų pasėti kalinio se neapykantą lieka vieningi ir kad toji vienybė gali duoti daug palengvinimų. Tarp atskirų tautybių buvo stiprus ryšys ir visi ginčai buvo sprendžiami pasitarimų keliu. Tik su rusais santykiai visą laiką ir visose stovyklose būdavo įtempti, nors kartais ir jie padėdavo bendram reikalui.

Lietuviai stovyklose pasižymėjo organizuotumu, kovingumu

Lietuviai Sibiro stovyklose turėdavo savo komitetus, žinoma, neoficialiai kurie vadovavo pasipriešinimo prieš komunistus sąjūdžiui. Vadovavo šalpos rinkime ir paskirstyme. Šelpiami buvo daugiausia ka-

lėjimuose ir karceriuose kenčianti ligoniai maistu ir vaisiais. Be to, komitetai palaikydavo ryšius su kitomis tautybėmis, turinčiomis savas organizacijas, visus kylančius nesūsipratimus ir ginčus tarp tautybių stengtas išspręsti pasitarimų ir susitarimų keliu. Be to, komitetai tvarkė vidaus reikalus ir kovojo prieš vidines negeroves. Lietuviai pasižymėjo kaip viena iš labiausiai organizuotų ir kovingiausių tautybių ir su lietuviais skaitėsi visi kiti viešai savo religines šventes švęsti drįso tik lietuviai, ukrainiečiai ir musulmonai. Tiesa, viešas šventimas buvo įmanomas tik paskutiniaisiais metais.

Pagal socialinę kilmę, lietuvius stovyklose buvo gali-

ma skirstyti maždaug taip: 66% kaimo gyventojų, 35% miesto.

Kaimo gyventojų tarpe vie nodai būdavo ir stambesnių ūkininkų ir vidutinių, o taip pat mažųjų ir bežemių. Ne maža dalis iš kaimo kilusių buvo moksleiviai ar studentai. Miestiečių tarpe buvo ir inteligentų ir darbininkų.



KODĖL RUSŲ TAUTOJ TEBESILAIKO BOLŠEVIZMĄ?

Darbininko redakcijoje gautas straipsnis rašytas angliai armėno Gregory D. Gourjan. Šio autoriaus tėvynė, Armėnija, esanti Kaukaze taip pat bolševikų pavergta ir prievartaujama. Autorius gerai rusus pažįsta ir stato klausimą: kodėl rusų tautoje bolševizmas tebesilaiko? Ar rusai taip jau yra persisunkę komunizmu? Atsakymo autorius ieško tokiuose aiškinimuose.

Praėjusio karo metu rusai buvo labai arti išsivadavimo iš komunizmo jungo. Vokiečiams bolševikus puolus išstos rusų armijos pasidavė. Žmonės sveikino vokiečius kaip išvaduotojus. Tačiau tie «išvaduotojai», kurie nusismelkė iki Maskvos, Volgos ir Kaukazo, vadavo ne žmones, o tikrai žemes kurias buvo numatę sau pasilaikyti. Rusų tauta karčiai nusivylė.

Stalinui čia buvo tikras išsibelgėjimas, nes jisai tuoju pakeitė savo taktiką ir prabilo apie rusiškąjį patriotizmą. Atgaivintas garbinimas Rusijos senovės, carų ir karžygių. Karas su vokiečiais buvo paskelbtas kaip patriotinis karas, kaip savo gimtosios žemės ir laisvės gynimas. Būta vilties, kad vokiečius įveikus nebeliks ne bolševizmo. Bet jisai liko Staliną pakeitė Chruščiovas, likvidavęs savo konkurentus ir iškopęs į viršūnes. Dėl ko jam pasisekė?

Sukeltas patriotinis rusų tauotoje judėjimas tebeliko gyvas ir po karo. Bet Stalinui ir jo talkininkams vėl grįžtant į griežtąjį bolševizmą, žmonės pasirodė nepasitenkinimas ir didelis nusivylimas. Jis truko ligi Stalino mirties (1953). Tai buvo gera proga Chruščioviui iškilti apkaltinus Staliną ir jo bendradarbius (išskyrus save), kad jie be atodairos žudė žmones ir kenkė pačiai rusų liaudžiai.

Tai buvo pasakyta tiesa naujam melui įsistiprinti. Apgaulei kelias paruoštas kalbomis apie koletyvinę atsakomybę, apie kurią dabar jau negali būti kalbos, nes vėl grįžta į asmens garbinimą. Garbinimas jau Chruščiovas. Jis prisistato kaip rusų tautos gelbėtojas. Tačiau jo motyvai kiek kitoki, negu Stalino karo metu.

Chruščiovas pučia miglas į akis dėstydamas, kad dabar jau nebe vokiečiai o Vakarų kapitalistai siekia pavergti ir užvaldyti rusų tautą. Jos viešintelė apsauga — tai komunistų partija. Jeigu ji būtų su naikinta, išnyktų bet kokia viltis geresnio ir šviesesnio gyvenimo. O dabar vis einama pirmyn. Tik reikia taikos, tik reikia vienybės su komunistų partija.

Komunistų partijai toje propagandoje padeda patys Vakarai. Jie duoda daug progos rusams tikėti, kad iš tikrųjų jų išlaisvinimu nesirūpinama. Vakaram rūpi tik savi interesai, o ne bolševizmo sunaikinimas. Tokios pat liūdno nuotaikos esančios ir kituose pavergtuose kraštuose.

Tuo tarpu laikas dirba naujam Chruščiovo, kuris grasina «Vakarais palaidoti». Grasinimas nesąs nerealus. Gregory D. Gourjan sušunka: «Lemtin goji valanda artėja! Vakarai, pabuskite! Priešingu atveju, jūsų žuvimas neišvengiamas».

Jeigu tai būtų perdas kiek tiksnis, tai vis dėlto yra tiesa, jog Amerika ir kitos laisvojo pasaulio didžiosios valstybės nesima propagandos išskirti bolševizmą ir rusų

tautą. Pirmajam skelbiant ne gailėtiną kovą, antrąją reikia užtikrinti, kad tai daromatik jos ir kitų pavergtųjų tautų naudai. Bet kada net Amerikos Balsas siauriamas, ima baimė, kad Vakarai lemiamąją valandą gali pramiegoti savo nelaimę.

(Darb.)

Nauji leidiniai Lietuvoje

Valstybinė grožinės literatūros leidykla. Vienuje pastaruoju metu išleido, be kitų, šiuos leidinius:

Elvyra Dulaitienė-Glemžaitė: «Kupiskėnų senovė». Etno grafija ir tautoska. 471 pusl. su iliustr. 1958 m.

«Lietuvių liaudies menas». Medžio dirbiniai. Knyga 2335 pusl. su iliustr. 1958 m.

Kazys Kiela: «Slogi naktis». Apsakymai 248 pusl. 1958 m.

Alf Maldonis: «Viduvaisaris». Eilėraščiai. 103 pusl. 1958 m.

«Sutartinės». Dvibalsės lietuvių liaudies dainos. T. I Sudarė ir paruošė Z. Slaviūnas. 489 pusl. 1958 m.

I. Šukys: «Apie vaikučius, baltus žirnučius». Apsakymėliai iki mokyklinio amžiaus vaikams. Iliustr. N. Jatulytė. 32 pusl. 1958 m.

Antanas Venclova: «Laikas ir rašytojai». Straipsnių rinkinys. 767 pusl. 1958 m.

«Jaunimo saviveiklos scena». Kn. 21. 65 pusl. 1958 m.

A. Jasutis: «Internacionalas karceryje». Apsakos 255 pusl. 1958 m.

Ignas Lapienis: «Sermėgiaus sūnus». Apsakoma vid. mokyklų amžiaus vaikams. 221 pusl. 1958 m.

Aleksas Baltrūnas: «Linai ir Valentinas». Apsakymai jaunuos amž. vaikams. Iliustravo A. Skliautauskaitė. 58 pusl. 1958 m.

Valstybinės, Politinės ir mokslinės literatūros leidyklos leidiniai:

«Lietuvos TSR įstatymų, Aukščiausios tarybos prezidiumo įsakų ir vyriausybės nutarimų chronolog. rinkinys». T. 6 as. 348 p. 1958 m.

«Lietuvos Veterinarijos akademijos darbai». Tom. 3-čias. 471 pusl. 1957 m.

«Mokslo darbai». Tomas 15-tas. Ekonomijos mokslų serijos t. 3 as. 178 pusl. 1958 m.

Literatai šlovino MTS (Maš. - Traktotis) — o dabar jos panaikinamos. Tokiu nusivylimu pasireiškė kai kurie Lietuvos ideologiniai rašytojai ir poetai, kurie savo kūrinuose šlovino MTS (kurios žinomųjų reformų eigoje likviduojamos). Štai tau ir imkies akualių temų, pasakęs vienas autorius romano kuriame buvo aprašomi mašinų traktorių stočių darbuotojai. Kritikas Ambrasas tokius autorius per Vilniaus radiją ramina, teigdamas, kad gerame kūrinyje aktualios esą atkuriamos taip, kad jos palaikytų pastovią vertę. Ambrasas savo teigimui paremti šaukia liudininkais Dante, Cervantesą, Donelaičių, Cvirką...

— Apie Petrą Kalpoką rusiškai. Maskvos valstybinė leidykla «Iskustvo» rusų kalba išleido dailininko ir meno kritiko Frano Gudyno brošiūrą apie lietuvių dailininką Petrą Kalpoką. Leidinys iliustruotas. Jame patiekiami dailininko bio grafija, aptariama jo kūryba.



Vincas Jonikas

SVAJONĖ

Girdžiu, ten ledą mažai upeliai laužia —
Tai bus laivelių, siūbuojančių, greitų,
Tai suskambės dvi tulpės susidaužę,
Tai pasilies aidučiai nuo krantų!

Ir aplankys saulutė klevo kelmą,
Ir apkaisys žibuoklėm mėlynom,
Ir ausijuoks viršūnėj gegė šelma.
Ir krės gaivingą rasą žolynam — —

Tik nesustos ant liepto numylėta
Nei mėnesiena gelmėj bepasidžiaugt,
Nei nusiskint vandens gėlės purėtos.
Nei pasvajot ko laukdamas meldžiaus.



Iš Konsulo A. Poliškaitis veiklos.

P. Konsulas Poliškaitis pasta ruoju laiku dalyvavo: Š. m. spalio mėn. 10 d. lankėsi pas Jo Eminenciją Poną Dom Carlos Carmelo Vasconcelos Motta, S. Paulo Arkivyskupą Kardinalui pareikšti užuojauta Jo šventenybės Popiežiaus į įėjus XII mirties proga. Be to, tuo pačiu reikalu, dalyvavo spalio mėn. 15 d. pamaldose, S. Paulo Katedroje, įvykusiose už Jo Šv. Popiežiaus Pijaus XII vėlę bei spalio mėn. 9, 10, 11, 12, 13 dienomis gėdulos progą, buvo nuleista Lietuvos vėliava prie Konsulato ant pušiau stiebo.

Apart to, rugsėjo mėn. 9 ir 10 dienomis S. Paulo Gubernatoriaus ir Jockey Clube Direktorijai kvėčiant, kartu su savo Ponia dalyvavo suruoštuose Italijos Prezidentui su Ponia pagerbtį rengimuose. Taip pat rugpjūčio 21 d. dalyvavo ir São Paulo Konsulų Korpuso suruoštuose Automobilų Klube pietuose.

Priėmimas pas Šveicarus

Š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. Šveicarų Generalinis Konsulas São Paulyje p. Dr. Oswald Morand su Ponia šveicarų klube, rua Caio Prado, 183, Šveicarijos Tautinės Šventės Proga surengė priėmimą, kuriam be vietos valdžios, paolis tų ir šveicarų kolonijos atstovų, dar buvopakviestas ir São Paulo Konsulų Korpusas. Ju tarpe ir Lietuvos Konsulas A. Poliškaitis su Ponia.

Pakvietimas į Kariuomenės parodą ir Universiteto iškilmes.

Be aukščiausių paminėto, Konsulas A. Poliškaitis buvo pakviestas ir dalyvavo:

1) Rugsėjo mėn. 7 d. vietos įgulos kariuomenės parade, surengtame Italijos Prezidentui, atvykusiam į S. Paulo pagerbti ir

2) iškilmingame S. Paulo Universiteto Teisųjų Fakulteto

posėdyje įvykusiame rugsėjo mėn. 10 d., Italijos Prezidentui G. OVANNI GRONCHI Garbės Dakto «Honoris Causa» diplomu įteikimo progą.

Paieškomi:

1. Waiteko Barbora, gimus 1889 m. anevėzyje,
2. Waiteco Paulo gim. 1889,
3. Waiteko Anete, gim. 1911 metais,
4. Skinkis Petras su žmona ir dviem dukterimis,
5. Staszewski Joseph, gim. 1908 m. su Pranciškaus,
6. Staszewski Longin, gim. 1912 m.,
7. Staszewski Piotr, gimęs 1917 m.,
8. Czesepko Genofa,
9. Mečionis Antanas, gimęs 1922 m.,
10. Mizulis Juozas,
11. Mizulis Albinas,
12. Mizulis Kazimieras,
13. Mosler Richard,
14. Matzeit Ema, gim. 1912 m.,
15. Matzat Richard, gimęs 1928 m.,
16. Mačernis Povilas,
17. Navikonis Antanas, gim. 1912 m.,
18. Necker Marija,
19. Niederleiner Agata, gim. 1895 m.,
20. Nietz Helga,
21. Nietz Konstantin, gimęs 1906 m.,
22. Nietz Paul, gim. 1919 m.,
23. Nietz Bruno, gim. 1913 m.,
24. Matzat Richard, gimęs 1928 m.,
25. Navalinskis Vytautas,
26. Padavičius Vincas, gim. 1905 m. Lietuvoje,
27. Preigšaitis Vilhelmas, gim. 1891 m.,
28. Levandauskas Aleksas, s. Jono, gim. 1916 m., Lietuvoje,
29. Leivokimas Oskaras, gim. 1913 m.,
30. Labutytė Deivutė, duktė Kazio gim. 1938 m.,
31. Likaus Martin, gimęs 1910 m.,
32. Leopold Willy, gim. 1921 metais,
33. Lehmann Otto, sūnus Karlo-Gustavo, gim. 1907 m.,
34. Lenz Adam, gim. 1900 m.,
35. Lenz Anna, gim. 1938 m.,

36. Linkevičius Stasys, sūnus Vlado, gim. 1920 m.,
37. Mesikytė Sofija, gimus 1926 m.,
38. Lavinskas Juozas, gimęs 1916 m.,
39. Lorenscheit Martha, gim. 1901 m.,
40. Lorenscheit Erich, gim. 1942 m.,
41. Lorenscheit August, gim. 1892 m.,
42. Lorenz Ernst, gim. 1913 m.,
43. Lotat Bernhard, gimęs 1932 m.,
44. Lukeit Erna, gim. 1941 m.,
45. Lukeit Reinhard, gimęs 1941 m.,
46. Lukeit Renat, gim. 1942 m.,
47. Mazeikis Z. gim. 1919 m.,
48. Moiszies Martin, gimęs 1910 m.,
49. Pagalionė Mirta, gimus 1890 m.,
50. Perkams Ana, gim. 1890 m.,
51. Proikšaitienė E., gimus 1895 m.,
52. Pavlok Rosa, gim. 1927 m.,
53. Pluskat Anna,
54. Pucencun Liuba,
55. Faloks J., gim. 1909 m.,
56. Pasekel Alfred, gimęs 1940 m.,
57. Paul Otto, gim. 1908 m.,
58. Pauli Heinz,
59. Fauli Erwin,
60. Fauli Guenter,
61. Pehl Friedrich, gim. 1895 metais,
62. Pinno Ernst, gim. 1912 m.,
63. Posegnis Johann, gimęs 1915 m.,
64. Putrus Kazys,
65. Radišauskas Benediktas,
66. Ražauskas Juozas, gim. 1900 m.,
67. Rutkauskas Juozas,
68. Rutkauskas Mikardas,
69. Rutkauskas Juozas,
70. Sadzevičius Mykolas ir
71. Serelis Augustinas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliiepti: Consulado da Lituania, Rua Dom José de Barros. 168, 5^o andar, S. Paulo, Brasil.

— Jumoras —

Praktiška Medicina

— Ponas daktare, tur būt užmiršai, jog prieš trejeta minučių jūs man liepet iškišti liežuvį.
— Neužmiršau, gerbiamoji ponute, aš tik noriu ramiai parašyti receptą...

Perdidelis Smalsumas

— Tėveli, ar vilkai nueina į dangų?
— Ne, vaikelai, joks vilkas į dangų nepatenka.
— Bet jei vilkas pavyzdžiui, suėda žmogų, kuris turėjo patekti į dangų, tai kaip tada būtų?

Sand.

Kas Daugiau Kalba?

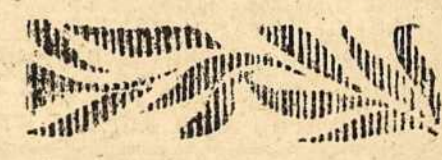
Kas ilgiau ir daugiau kalba — vyrai ar moterys? Stebėji mai rodą, kad vyrai plepa daugiau, garsiau ir ilgiau. Vienas universiteto profesorius, studijavęs šią problemą, priėjo išvados, jog vyrai mėgsta kalbėti bergždžiai ir be tikslo, o moterys, kad ir ilgiau kalbėdamos, visada turi kokią rimtesnę priežastį.

Sand.

Rimtas Išsiveidimas

— Kaip vadinasi jūsų moti na pirm apsidevimo?
— Ji nebuvo mano motina prieš apsidevimą, ir nebandykite izeisti manęs.

Sand.





JAUNYSTĖS AIDAS

«M. L.» skyrius jaunimui.

Redaguoja Redakcinė Komitija.

Julija Šimonytė, Aloyzas Kuniškis,
Julija Jurgelevičiūtė, Danutė Jurevi-
čiūtė, ir Genovaitė Svinkūnaitė.

Raštus siųsti — «Jaunystės Aidui».

Caixa Postal 4118

São Paulo.

IVERTINKIM JAUNIMĄ

Kiekvienas kas nuoširdžiai seka mūsų kolonijos gyvenimą negali nepastebėti, kad daug jau šitam krašte gimusio jaunimo yra įsijungę į lietuvišką darbą. Šitas veiklus jaunimas yra mūsų ateitis. Jie vadovaus lietuviškam darbui tuomet, kai senieji veikėjai iš darbo lauko pasitrauks. Todėl kiekvienas turime jausti pareigą jaunosius darbininkus suprasti ir įvertinti. Šiuo metu yra gausių lietuviškų parengimų. Kiekvienoje programoje dalyvauja jaunimas, nors ne kiekviena jis pats rengia. Kiekvienas dalyvauja šiuos parengimus. Pilna salė publikos, šiltas žodis, nuoširdžiai paaukotas centas tai vis ti skatinantieji veiksniai. Niekas neturi teisės pjauti, nes nesėja. Kas sėja laisto ir puoselėja tas su viltim gali laukti derliaus.

Paremките jaunimo darbus ir galime tikėtis, kad jis mūsų neapvils.

— Praėjusį sekmadienį įvyko ateitininkų susirinkimas. Programą išpildė jaunųjų berniukų būrelis. Referatą skaitė Eduardas Vinkšnaitis. Pirmininkavo būrelio vadovas A. Tyla. Susirinkime dalyvavo visų ateitininkų darbų talkininkė p. M. Vinkšnaitienė.

— Tautų Parko jaunimas kas sekmadienį renkasi tautinių šokių repeticijai. Su šokiais jie dalyvauja «Gintaro» vakare ir ši sekmadienį Vila Anastazijoje, mokyklos globėjų rengiamame popietyje. Popietyje taip pat dalyvauja ir Tautų Parko mergaičių trio.

— Bom Retiro jaunimas smarkiai ruošia į savo vakarui. Bomretiriečiai tikisi sulauksią daug svečių. Programą išpildyti pakvietė visų vilų jaunimą.

Praėjusį sekmadienį Vila Zelinos berniukai buvo nuvykę į Vila Anastaziją repeticijom. Kartu su Anastazijos ateitininkais kėms mokintis bendrą šokių, kurį pašoks sekanti sekmadienį per mokyklos popietį. Šokiams vadovauja J. Šimonytė.

TIK LAUKINIS LAIKRAŠČIŲ NESKAITO.

Klausykis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 18,00 ligi 18:30 val., banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol ji rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų komisijos išdavinko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažinsko vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.



Lietuviškai susipratęs jaunimas - mūsų ateities viltis

Lapkričio 8 dieną Bom Retiro lietuviškas jaunimas puikioje «Anastazijos Paulista» salėje (R. Couto, agalhões, 280) ruošia šaunų lietuvišką vakarą. Meninę programą atliks Bom Retiro lietuviškos mokyklos mokiniai vadovaujami mokytojų St. Remenčiaus ir maestro L. Ralicko, bei talkininkai iš kitų vilų. Visą São Paulo lietuvišką jaunimą ir vyresnius Bomretiriečiai kviečia į savo vakarą. Pakvietimus prašoma įsigyti iš anksto.

Juozas Vaičiulis
Fabriko vedėjas praverkdo lietuvius

Vienam lietuviui užėjus į General Motors fabriką pasiteirauti darbo, tuoj pamatė ateinantį jauną augalotą vyrą, riziūrėjo į jį perspeje, kad tai bosa. Ateina. Bet tas «bosa» yra lietuvis gimęs ir mokslą įėjęs Amerikoje. Sužinojęs kad yra priimtas lietuvis jis priėjo ir nesigėdindamas kiek ten žmonių buvo, užkalbino lietuviškai.

— Kaip Tamstos vardas? — Joe Petraitis. — A, tai Juozukas, būsime bendravardžiai; kai kalbi lietuviškai nesakok Joe, sakok Juozukas, daug gražiau skamba; m namytė mane vadina Juozuku.

Petraitisui kažkodėl nuriedėjo skruostais ašara.

— Kas yra Juozukas, turi kokią bėdą?

— Nieko. — atsako Petraitis. — tik širdis susigraudino, kad tamsta, toks didelis žmogus kalbi taip gražiai lietuviškai ir nesigėdini.

— Gėdytis savo motinos kalbos? Ta kalba man yra tokia miela kaip mano motina. Aš, manau, užka binčiaus ir prezidentą, jei tik žinočiau, kad jis moka tą kalbą. Man yra didelė garbė, kad aš esu lietuvis ir moku tą pasaulio gražiausią

kalbą. Juozuko tėvai jau 50 metų gyvena Amerikoje. Jie atvyko kai rusų caras valdė Lietuvą. Bet ju namuose ant sienų kabėjo žymioje vietoje šie paveikslai: Lietuvos Vytiis šv. Kazimieras, Lietuvos karaliumis Mindaugas ir Lietuvos himno II p. auksinėmis raidėmis išrašytas. Didžiulė biblioteka lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių. Didelis skaitis lietuviškų pokštelių, daug dar iš laisvos tėvynės, gerai išlaikytos, kaip aujos.

Viena lietuvaitė studentė iš Detroito pasakė: Man tie Juozuko namai praverkde, gal dėl to, kad mes per tokį trumpą laiką taip toli esame atsilikę nuo tos garbingos šeimos. Ta lietuvaitė atvyko į Ameriką mažytė būdama, ji mažai ką prisimena apie tėvynę.

«Draugas»

Laikoma Bomretiriečiams

Dar vieni mokslo metai einą prie galo. Atsigrežkime atgal pažiūrėti ką per šiuos metus esame nuveikę. Jei būsime sau atviri turėsime prisipažinti, kad šie metai nebūvo labai turtingi mūsų darbais. Kitų vietovių jaunimas gyvena reikškesį daugiau kartu pasirodė viešai paaušo skaidrumi ir darbais, užtai juo ir kolonija labiau didžiūojasi, labiau myli ir gerbia. Štai dabar mūsų rengiamas vakaras yra lyg egzaminas įėjoms išbandyti. Kiekvieną egzaminą laikant reikia pasispausti, jei nenori pralaukti. Visi yra pažadėję mums savo talką, tereikia tik kad mes savo dalį idėtume. Tad nesiskusdami sąlygomis parodykim savo geres norus ir džiaugsimės rezultatais dvasiniais ir materialiniais.

Luizas Kuniškis

— Mokytojas St. Kubiliūnas mokina mergaites dainų ir rūpinasi visa parengimo programa

ATEITININKAMS

Visi atkų choro dalyviai prašomi atvykti į repeticiją po 9 val. šv. Mišnių. Nedalyvavusieji repeticijose, negalės dalyvauti ir pasirodymuose.

Į Vila Anastaziją bus vyksama specialia susiekimo priemone kuri iš Vilos išvyks 2 val. p.p. ir grįš iš Anastazijos 10 val. Jei bus tuščių vietų bus primami ir kiti norintieji vykti.

B ANGLIAUSIAS ŽODIS

Kai suminimas motinos vardas, mes prisimename kaip ji suėmusi mūsų smulkutę rankutę dėstė mums pirmąjį kryžiaus ženklą, mes matome jos padrikusius plaukus, pabalusį veidą, užguliusį ant sergančių lovytės, mes atsimename, kaip ji atsisakė skanesnio valgio, kad būtų kuo besimokančiam sūniui ar dukrai knygą nusipirkti, už mokyklą užmokėti, mes prisimename



NEUŽMIRŠK, kad pirmą kartą S. Paulo lietuvių kolonijoje yra rengiamas toks iškilmingas ir puikus

VAKARAS - KONCERTAS

LAPKRIČIO 15 DIENĄ - 20 VAL. - 15 DE NOVEMBRO

Gražiausio mieste «Congregaçāo I. Paulista» salėje RUA ANTO IO CARLOS N.º 65 (Esquina da R. Consolação, vienas kvartalas nuo Av. Paulista) Visos per Consolação g. v. einančios «bondės» priveža beveik prie pat salės.

AUTOMOBILIAMS prie salės stovėjimas leidžiamas.

Vakarą rengia Brazilijos Lietuvių Kultūros D. ja «Gintaro» metinių sukaktuvių proga.

Nepaprastai įdomi programa, kurioje dalyvauja lietuvių tautinių šokių ir muzikos grupės, radio ir televizijos artistai. Programą tvarko Alf Žibas.

Bus gražuolių - talkininkų KONKURAS — Gros Puikus «SIDINHA SILVA» Orkestras iš Televizijos Tupy.

Puikus Vakarų Rengėjų Laikomas Lietuviškas Bufetas! Pakvietimai gaunami pas D-jos narius. «Gintaro» gražuoles-talkininkes ir pas atskirus platintojus: «Gintaro» redakcijai, pas p. J. Karpavičių, Av. São João, 233 - pas p. K. Moškuską R. Cincinato Pomponet, 204. 2. as aukštas, - pas p. J. Lukoševičių R. Reno, 15 (Moinho Velho) - pas p. Kiriną Ruzgą Mokyklos lietuvių mokykloje - pas p. Zaperecką R. Tres Rios, 281 - pas p. Joną Buragą (Parque das Nações) - pas A. Serbentą R. Siqueira Bueno, 220.

Prašome įsigyti pakvietimus iš anksto, oēs prie salės durų NEBUS GALIMA GAUTI.

tas valandas kai jautėmės visų taip atstumti, nesuprasti, vieniši kai norėjome išsiverkti, padėję gaivą ant motinos kelių laukdami kada jos ranka švelniai braukdama per plaukus mūsų sopulį užlygins. Ir tai atsiminė drauge su Marija Fečkauskaite sakome: Ar yra žmonių kalboje žodis meilesnis, saldesnis, brangesnis už žodį «motina»? Jame yra sudėta visa ta meilė, ko kint tik suteipa žmogui, visą tas užmiršimas sąvės, oel kitų, koks tik yra žmogui pakeliamas.

(Iš J. Prunskio knygos "Motina")

— LINKSMIAU —

Specialus korespondentas iš Hollywood praneša, kad ateinančią savaitę atvyksta šokti į Bom Retirą trys garsiausi artistai: Tony Curtis, Rock Hudson ir Virginia Mayo. Užpildys šios apylinkės tautinių šokių spragą kuri atsira do Čofijai Morikai ir Juozui. L. pareiskus, kad jie nenori su Bom Retiriečiais šokti.

PAVERSTAS AVILIU NAMAS

Net du bičių spiečiai iskrudo į vieną namą Homestead, Fla ir pavertė porą pastogę kambarių savo avišiais.

Kai bitės, pagaliau, buvo šiamo išprašytos ant sienų ir lubų paliko nemažai medaus korių o juose saldaus medaus.

Vedybiniai Rūpesniai

Nedidelio miestuko laikrašty tilpo toks pagarsinimas:

— Farmeris, 18 metų, nori susipažinti su mergina 30 metų kuri turėtų traktorių. Rengiuos apsiusti. Prie atsakymo prašau pridėti fotografiją traktoriaus.



Dantu Klinica

Dr. JOAQUIM
PACIFICO JUNIOR
Dantu chirurgas

Dentadurų ir judamų aparatų specialistas.

Priėmimo valandos kasdien: nuo 8 ligi 11 val.,
ir nuo 17 ligi 21 val.

Konsultorija yra Vila Zelinoje, Avenida Zelina, 752

«TÉVYNES GARSAI»

LIETUVIŠKOS MUZIKOS VALANDA.

RADIO COMETA — Z.Y.R. 217, Vidutinėmis bangomis
1.130 kelis Mikrobangomis (frecuencia modulada) 1071 mg.

ŠEŠTADIENIAIS

- LIETUVA IR LIETUVIAI:
«Mūsų Popiečiai» — nuo 13.30 iki 13.40,
Aktualijos — nuo 13.40 iki 13.45.
- LIETUVIŠKA MUZIKA PLOKŠTELĖMS
nuo 13.45 iki 14.15.
- PAGEIDAVIMŲ KONCERTAS
nuo 14.15 iki 14.30.

Priimame komercinius skelbimus ir pasveikinimus su plokštelėmis!
Galima gauti naujų lietuviškų plokštelių!

Vadovauja «TÉVYNĖS GARSAI» Kolektyvas.

Adresas: Caixa Postal 403, S. Paulo, BRAZIL.



Atelier de Modas

ALEXANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 273 — 4 AND. — SALA 2
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Casa Sprindus & Cia.

Dabar parduodame: Siuvamas «Singer» mašinas, paskutinio modelio televizijos aparatus «Invictus», geriausios rūšies (Alta fidelidade) radijo aparatus. Gazo pečius, geriausios rūšies už pinigus ir ilgam išsimokėjimui, geležies reikmenų, dažus - elektrinius įtaisymus ir įvairių daiktų dovanoms ir t. t.

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 1 — V. ZELINA
SÃO PAULO — Telefone 63 5915
Ponto Final do Onibus V. Zelina, n.º 93

Pastaba: Taisome radijo aparatus,
Darbas garantuotas.

ESCRITORIO CONTÁBIL «V. ZELINA» IRMÃOS BAUZYS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 55

Pça. S. José Campos, 8 S/ 2 - V. Zelina - S. Paulo
Telefone 68-6005

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.
Jeigu reikia statybai medžiagos,
indų ir kitų reikmenų prieinamomis
kainomis, tai kreipkis į sandėlį.

LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste



PRANAS & CIA. LTDA.

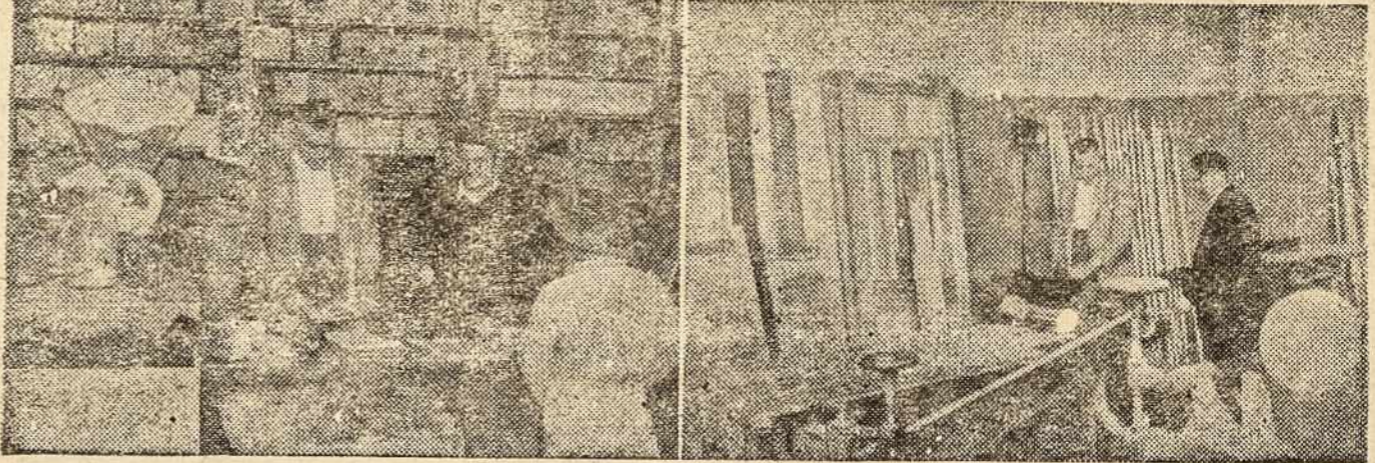
Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0229
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.



RUA COSTA BARROS, 34-C — VILA ALPINA

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2225

Caixa Postal 3067 — SÃO PAULO





Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO


Rua do Orfanato, 686
Vila Prudente
Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kainomis

Kiekvieną sekmadienį prie bažnyčios pas spaudos platintoją galima gauti nusiųstus naujausių lietuviškų knygų, maldaknygių bei laikraščių.

— LAPOS lietuviams pranešame, kad lapos lietuviai gali atsiimti laikraščius St. Saldzio krautuvių, Rua Clemente Alvares, 137.

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?
— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.



— Šiuo metu S. Paulo lietuvių kolonijoje ruošama visa eilė parengimų vakarų. Spalio m. 26 d. Vila Anastacio, lapkričio m. 8 d. Bom Retire, lapkričio m. 15 d. žurnalo «Gintaro», 22 d. L. K. Bendruomenės choro, lapkričio m. 30 d. Liet. Kat. Moterų Draugijos Tokiame trumpame laikotarpyje net per daug vakarų. Gali pri-trūkti lankytojų.

— Liet. Kat. Bendruomenės choras šv. Cecilijos šventės proga, ruošia linksmą vakarą lapkričio m. 22 d. Vila Zelinoje, gimnazijos salėje. Programoje bus trumpa, bet linksma komedija, dainos.

— Lapkr. 2 d. Vėlinių išvakarėse visi lietuviai važiuoja me į Arasa kapines aplankyti a. a. Tėvo Vlado Mikalausko kapo ir pasimelsti už jo vėlę. Tenai kapinių koplytėlėje bus šv. Mišios lygiai 15^o val. po pietų. Iš Vila Zelinės veš autobu-sas lygiai 14.30 val. po pietų nuo lietuvių bažnyčios iš kitų apylinkių kiekvienas vyks kaip jam patogiau.

— Ieva Pangonytė-Aleksandravičienė, gyvenanti Lietuvoje, paiėjo savo sesers Anelės Pangonytės Butrimienės, kuri dirbo audimo fabrike «Krespe», apie 63 m. amžiaus gyveno Vila Zelinoje ar Vila Beloje

— Angelina Dirsytė, grįždama iš Brazilijos enfermeirų kongreso buvusio Recife mieste užsuko į garsų meniškoms bažnyčiomis miestą Baia. Čia aplankė mūsų tautietį Adomą Kietį «Casa Sloper» vedėją. «Mūsų Lietuvos» skaitytoją ir rėmėją. A. Kietis per A. Dirsytę «Mūsų Lietuvai atsiuntė Cr. 500 00» tiek pat ir bažnyčios reikalams už paramą «M L.» ir bažnyčiai nuoširdžiai dėkojame. Baitoj dar yra viena kita lietuvių šeima.

— Kazimieras Ambrozevičius, mūsų tautietis į estado deputatus nebuvo išrinktas, nes nesurinko reikalingo balsų skaičiaus. Būti išrinktam reikėjo surinkti puseptinto tūk. tančio balsu.

Sunku pasakyti ar yra ar

LAPOJ JUBILĖJINĖS MIŠIOS

Liurdo 100, Šiluvos 350 ir šv. Kazimiero 500 metų sukaktuvėms paminėti.

VISI Į MISIJAS

Atsiliksity išpažinti, kitas gal nuo pat Lietuvos laikų, sutvarkysite moterystes, jeigu buvo netvarkingos.

Misijas praves misijonierius jėzuitas Jonas Bružikas nuo lapkr. 2 iki 9 d. Lapa « Senhora da Lapa » bažnyčioje. Lapkričio 2 vakare 19 val. misijų pradžia su Mišiomis ir labai svarbiu pamokslu.

Visos savaitės metu rytais 7 val. ir vakarais 8 val. Antradienį vakare tik moteriškam o trečiądienį tik vyriškam luomui.

Pakvieskite savo draugus ir kaimynus. Lietuviai kunigai ir misijonierius.

Mokos lietuvių namuose, kur yra geriausios patalpos su kienu ir šokiams sale, norima įsteigti lietuviška UŽEIGA - RECORD, kad lietuviai, liuosvalandžiais galėtų gražiai laiką praleisti. Kad tai įvykdžius, Liet. S. ga. Br. ieško žmogaus nuomoinko suorganizuoti šia užėigą su lietuviška valgykla ir bufetu. Sąlygos labai geros su prantanchiam šios srities darbu. Suinteresuotieji prašomi kreiptis darbo valandomis telefonu: 63-5269.

TAUTIECIAI

Skaitykite ir platinkite vienintelį Pietų Amerikoje populiarių lietuvių kultūros žurnalą «GINTARA» kuris išei na kiekvieno mėnesio pradžioje. «Gintare» rasite daug įdomių straipsnių, apysakų, eilėraščių ir žinučių «Gintaro» kaina metams tik Cr. \$ 2.00,00. Pinigus siųsti: «Gintaras» Caixa Postal 7988, S. Paulo.

GEROS ŽINIOS

JAU GALITE PADĖTI SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

- * Skubiai išsiunčiame a. rangą, maistą, medžiagas, medžiūnius, vilną, odą batams ir vaistus.
- * Turime visų medžiagų pavyzdžius!
- * Laike 6-8 savaičių siuntiniai pasiekia Lietuvą. Oro paštu 2-3 savaitės.
- * Siuntėjas gaus gavėjo parašų patvirtintą pakvitavimą.
- * Visi persiuntimo mokesčiai ir maitas apmokami čia Gavėjas nieko neturi mokėti.
- * Siuntiniai pilnai apdrausti - žuvus gražiname pinigais arba pasiunčiame naują.

Kreipkitės pas:
Jonas Valavičius, R. Pe. Bened. de Camargo, 698, Penha Al. Boguslawskas, R. F. Ant. de Guadalupe, 14, V. Zelina
Rašykite: Caixa postal 403 — São Paulo.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

nėra tiek lietuvių balsuotojų Sāo Paulo valstijoje, kad galėtume savo atstovą išrinkti.

Bet taip pat yra žinoma, kad nemažas nuosimtis turintis teisė balsuoti nebuvo laiku sutvarkę savo dokumentų ir negalėjo balsuoti. Dalis balsavo už kitus kandidatus. Treči buvo pamatę balsavimo kortelės O svarbiausia priežastis, tai stoka tautinio ir pilietinio susipratimo nemažam skaičiui, turinčiam teisę balsuoti. Nevisi savo pažadus, isipareigojimus išpildė duotus prieš rinkiminės propagandos metu.

— Liet. Kat. Moterų Draugija ir Maldos Apaštaltavimo Draugija kun klebonui įteikė surinktus pinigus, dvidešimts tūkstančių kruzeirų, naujam spalvuotam langui - vitražui Dievo Motinos Fatimoje įdėti.

— Laiškai: S. Bakšiui, Stefanijai, A. Lazdauskui, H. Bortkievičai, O. Jurgelevičienei, P. Vonžadui.

— Lapkričio mėn. 30 d. 3 val. po pietų V. Zelinoje, Selsių Pranciškiečių gimnazijos salėje. Liet. Kat. Moterų Draugija rengia linksmą popietę su labai įdomia programa.

Pamaldų tvarka Vila Zelinoje.

Visų Šventų dienoje, bus kaip sekmadienį.

Taip pat ir vakare 7 val. bus šv. mišios.

Kadangi šiais metais Vėlinių diena išnuola sekmadienį tai Vėlinių dienos apeigos yra nukeliamos į pirmadienį.

Visada buvai patenkintais ruošiamais L. K. Bendruomenės choro vakarais ar koncertais. Toks pat smagus ir linksmas

VAKARAS

bus lapkričio mėn. 22 d., Vila Zelinoje, gimnazijos salėje. Programoj trumpa labai juokinga komedija ir dainos — duetai kvartetai.

Pakvietimus ir staliukus reik iš ankto išigyti. Iki pasimatymo L. K. Bendruomenės choro vakare.

Dr. AYLTON LORENA
Dr. VICTOR AUSENKA
Advocacia

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Raštinė:

R. Senador Feijó 131 - 10° and conj. 101 - Tel. 35 0062

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tik tai

ANTANO PAVILONIO

Manufatura de «Botões Estrela»

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 116, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. (recados): 63-1937, São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

ESCRITORIO CONTABIL

NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. O. R. G. SP. No 1.484

Atlieka firmų atnašynus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rusies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-2767 - S. Paulo

Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių mokykla, bėjai, š.m. spalio mėn 26 d. 15 val. (3 val.) Anastazijoje, Rua Camacan, 625, ruošia lia-

POPIETI-VAKARAS

Bus labai įdomi programa, kurią išpildys V. Anastazijos, V. Zelinės ir Tautų Parko moksleiviai-ateitininkai.

Pakvietimus galima išigyti V. Anastazijos lietuvių mokykloje, pas J. Karpavičių — Av. São João (prieš Centralinį Paštą), pas St. Vancevičių ir pas Valdybos narius; P. Žarkauską, V. Patinską, P. Koralkievičių, A. Šimbę ir V. Bartkų.

Kviečiame visus lietuvius atsilankyti į vakarą ir savo auka prisidėti prie lietuvių židinio išlaikymo!

Valdyba

Sekmadienį, 2 d. lapkričio vakare 7 val. bus šv. mišios. Taip pat ir pirmadienio vakare. 7.30 val. bus gėdulingos mišios.

Smulkesnė tvarka, ar koki pakeitimai bus pranešti pamaldų metu ir sekmadienį 18 val. per Radio Nove de Julho lietuviškos programos metu.

Brazilijoje

— Doleris prieš kelias dienas kritęs vėl pakilo ligi 150 kruzeirų

Brazilijos vyriausybė išstatinkamų Amerikos bankų naujos sostinės statybai. gavo miliona ir keturis šimtus tūkstančių dolerių paskolos

— Į Žemės ūkio akademią, kai ji persikels į naujai statomus prie Kauno rūmus bus priimti ir pirmuosius kursus tik jaunuoliai jau susipažinę su žemės ūkiu jauniems studentams, kuriems ši sritis

svetima, numatomas būtinas vienerių metų atliginamas darbas kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose, remonto technikos stotyse ir miško ūkiuose. Akademijos mokslinė taryba taip pat nutarė prailginti mokamąją bei gamybinę praktiką Pirmuose dviejuose kursoose teorinėms žinioms bus skirta žymiai mažiau laiko, negu praktiniams darbams. Akademijos ūkve studentai patys dirbs laukus, prižiūrės gyvulius, remontuos žemės ūkio mašinas.

— Vilniaus muzikos mokyklos sienos pradėtos statyti prieš trejetą metų tačiau iki šiol jos tebestovi be stogo.

— Lietuviai technikai į Kiniją. Vilniaus radijas spalio 4 d. perdavė reportažą apie sovietinės Lietuvos draugis su Raudonąja Kinija. Ties mi krofono vienas «Zalgirio» stalių fabriko šaltkalvis pasakojo apie savo komandiruotę į Kiniją Vilniuje pagamintoms mašinoms montuoti. Kinijoje jis išbuves pusę metų

Išnuomojamas armazenas 7x70 su elektros forca tiaka mas mažai. Industrijai. Rua das Roseiras, 48, Vila Zelina, São Paulo.

Tarnyba — Buhalteris (Contador) ar praktikantas

Buhalterijos raštinei, gyvečiam vila Prudentes apylinkėje, reikalingas jaunas tarnautojas. Kreiptis Praça S. Jo-sé dos Campos, 8 s. 2 (Vila Zelina).

PAIEŠKOJIMAS

Bronius Juozapavičius paieško brolio Stasio Juozapavičiaus sūnaus Mykolo, arba seserį Veroniką Juozapavičiūtę Gilienę-Šeikienę. Iš Lietuvos išvykę 1925 m. São Pauly gyveno nuo 1939 m. Jie patys arba apie juos žinantieji prašomkreiptis į «M. L.» Redakciją.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

Medžiagos žieminiams ir vasariškiams rūbams (yra pavyzdžiai). Vaistai, maistas, skalbiniai, avalynė, megstiniai, kojines, pirštines, skaros, šalaj ir daug kitų prekių.

Siuntinių pristatymas garantuotas.

Gavėjas namoka nieko. Pageidaujant — siunčiama oro paštu.

Kreiptis: Magdalena Vinknaitienė - rua Barão do Pirai, 65, Vila Zelina.

Laiškams - caixa postal 371, São Paulo.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhapati, 9 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 599)